

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Japonska armada je obhajala slovesno obletnico bitke ob reki Yalu. Poroča se, da se bode Japoncem posrečilo dvigniti nekatere potopljene ruske bojne ladje v Port Arthur. Z delom se je baje že pričelo. Blizu Vladivostoka so 4 ruski torpedočolni zasegli majhen japonski, trgovski parnik. Kapitana so Rusi vjeli, parnik so pa s petrolejem polili in zažgali. Mornarji so se resili na suho in tako sporočili to vest v Tokio.

Iz Gadjedanga se poroča, da so Japonci od 29. aprila vedno počasi napredovali. Svoje napredovanje so pa zakrivali z konjeniški odredki in večjimi tolpmi kitajskih roparjev. Ruske predstraže, ki so bile na levem in desnem krilu so se morale vsled japonskega prodiranja umakniti s svojih postojank. Na levem krilu so se ruske predstraže umaknile za reko Liao. Japonci so zasedli Palaoton, Salingan in Batsia. Vas Sabudsi ob železnici, severno od Centufa so Japonci zasedli in požgali. Japonska armada se ceni na 300.000 mož.

Iz Petrograda se poroča, da je maršal Oyama pričel z ofenzivo in da so se ruske predstraže umaknile do druge obrambne črte. Vojaški izvedenci menijo, da bode Oyama zasedel Kirin, potem bode pa začel z obleganjem Vladivostoka.

"Daily Mail" poroča, da so se japonske bojne ladje pokazale okoli Koreje, da večji oddelek japonskega brodograjskega stroja Vladivostok.

Rusija.

V Kersonu so kmetje zapalili grad kneza Lagareva. Tudi med kmečkimi ljudstvom v Besarabiji vre. Krasni grad kneza Abamaleka so kmetje popolnoma porušili. Tudi iz Poltave prihajajo vesti o kmečkih nemirih.

Vsled infamnega in zavratnega kosaškega napada na ljudstvo v Varšavi je socialno demokratična stranka izdala poziv na delavce, da takoj zastavkajo. Takoj prvi dan je zastavkalo 85 tisoč delavcev.

Podivjani vojaki niso le dne 1. maja streljali na delavce, ampak so jih tudi kakor obsedenci ubadali z bajoneti. Nekateri vojaki so vdrli celo na dvorišča, da so zadostili zverji, ki se je zbudila v njih.

V Lodzu je neki obsedeni in pozverinjeni kosač ustrelil neko žensko, ker je na oknu sloneča gledala na ulico.

Ko so v Kališu verniki v cerkvi zapeli neko patriotično pesen so uniformirani krvni psi — policaji in vojaki z golim orožjem vdarili na nje. Več oseb je bilo težko ranjenih.

V Varšavi je neki neznanec vžil policijskega komisarja v ulici Hôza. V Lodzu so pa štirje neznanec ustrelili policijskega komisarja, nekega detektiva pa smrtno ranili.

Ljudstvo je vsled infamnega napada z dne 1. maja razburjeno do skrajnosti. Ako pride ljudstvu kak policist v roke, ta gotovo več ne strelja in seka ljudstva.

Tudi v Nižnem Novgorodu je prišlo do praske mej dijaki, ljudstvom in vojaki.

V Moskvi je pričelo zborovanje zemstva. Navzočih je 132 odposlancev. Vsi odposlanci zahtevajo konstitucijsko vlado, svobodo govora, tiska in vere.

V premogokopih v Ludji in Angeru je razglasila vlada prekri sod.

V Tiflisu je zastavkalo 10 tisoč hotelskih, gostilniških in hišnih vslužbencev.

V Libavi so napadli revolucionarji 12 mož broječo eskorto kozakov,

ko je nekega revolucionarja gnala v zapor in jo potolkli do zadnjega moža.

Brzjavno se poroča z dne 6. maja, da kozaki huje gospodarijo v Varšavi, kakor turški neregularni vojaki v Macedoniji. Neki kozak je nekega toletnega dečka presekal kar v dva dela.

Vsled brutalnosti, nasilstev s katerimi vladajo ruski car, tolpa knezov-lopovov in vladni lakajski ruski narod, je razburjenost v ruskem narodu tako velika, da se ruski narod vsaki življenski nevarnosti smeji, da bode prej ali slej vrget tiranijo ob tla, pogazil jo v blato, kakor so svoje dni naredili Francozje z bastiljo v Parizu in z vso kraljevsko kliko. Toliko je resnice: Carizem ne bode imel preje miru — dnovi njegovi so šteti — dokler ne bode poginil v spremstvu kletve vsega človeštva v močvirju, katerega moči kri ruskih mučencev in solze ruskega naroda.

Avstrija.

"Journal" poroča, da bode v jeseni avstrijski cesar Fran Josip obiskal talijanskega kralja Viktora Emanuela, ker je v to papež privolil.

Avstrijski cesar je sprejel ostavko železniškega ministra dr. viteza pl. Witteka, njegov naslednik je pa postal vladni svetnik Vrba.

Za Wittekom se železničarji gotovo ne bodo jokali. Wittek se je dolgo časa držal v sedlu, slednjič je pa le šel tje, kamor bi moral že zdavno iti.

Ogrsko.

Delavci stavbinske stroke v Pešti so dosegli popolno zmago. Sedaj imajo krajši delavni čas, pa boljjo plačo. Tako je povsod, kjer so delavci složni in se ne dajo voditi za nos od korumpiranih voditeljev ali delavskih lažiprijateljev — od ljudi, ki vidijo v ruskem carju še nekega ljudskega odrešenika.

Nemčija.

V Nemčiji so povsod svečano praznovali stoletnico pesnika Schillera.

Na zahtevo nemškega generalnega konzula so v Carigradu zaprli koburskega artista Albert Sauerja, ker je svojo 17letno hčerko prodal turškemu paši za 24.000 kron.

Po vitedenskem boju so se pristanišni delavci vrnili na delo. Delodajalci so priznali nekatere delavske zahteve.

Krupp v Essenu je pomnožil svoje delavce od 24.000 na 30.000, ker prihajajo od vseh strani naročila za moralne priprave in orodje.

Srbija.

V Belgradu je bila velikanska manifestacija za prvi majnik. Okoli 20 tisoč ljudi je korakalo z rdečimi prapori in golbo na čelu v Topčider park, kjer so socialistični govorniki v daljših govorih tolmačili pomen prvega majnika. Iz tisočev grl je odmevalo: "Živela ruska revolucija! Živel socializem!"

Policija se je obnašala pametno in ni motila slavnosti, ker je vedela, da bi naletela slabo.

Španija.

V Španiji so zaprli na zahtevo braziljanskega poslanca Sarrima de Herrera, češ, da je pripravil in deloval za vstajo v Braziliji. De Herrera je izjavil pred sodiščem, da je država Coumari od 1872 samostojna država in da ima pravico nabirati vojaške novice za omenjeno državo.

Kreta.

Iz Krete se poroča, da vstaja na otoku dobiva čimdalje več privržencev. Princ Jurij je prosil Italijo in druge velesile za vojaško pomoč.

Ameriške vesti.

Fine dame hvalijo Bigelowa!

Plutokratije v Milwaukee hvalijo dobrosrčnost znanega tatu Bigelowa, češ, da je na nekem dobrodelnem plesu plačal za ložo \$500.

Pa kaj če to? Bigelow je dobival na leto \$100.000 plače, poleg je pa že skoro deset let kradel v banki, zakaj ne bi na dobrodelnih plesih torej plačeval ložo po \$500?

O mnogih znanih roparjih tudi krožijo vesti, da so bogatinom jemali, revežem pa dajali. A kljub temu jih nihče ni smatral dobrotnikom človeštva; pač pa so navadno umrli na morišču.

Res, krasna je današnja človeška družba!

Naša odlična družba?

Delegatje mednarodnega železniškega kongresa, na katerem so bili zastopniki vseh kulturnih dežel, bodo s čudnimi spomini v srcu odhajali iz dežele vsakovrstnih čudežev.

Največji vtis je gotovo na nje napravil banket, katerega je priredila madama Fish, soproga kongresnega predsednika, ki je s pudlom v naročju sprejela dole goste. Kdor ni hotel ponižno prijeti levico gostoljubne dame pri sprejemu, ta je lahko prijateljski stresel pudlovo desno tace. Še stari, modri Ben Akiba bi moral pritrčiti, da kaj takega še ni bilo na svetu. Ali tuji delegatje so sedaj lahko prepričani, da imajo nekatere fine družabne ameriške dame pudlovske neumne šege in navade.

Z druge strani je pa dama Fish pokazala, da se da na polji družabne etikete še marsikaj izumiti. Morala se v tem smislu že bodečo zimo zvrše kake spremembe.

Enkrat bi lahko v to služil novorojen kozliček, potem osliček kasneje telček ali maček itd., ako bi današnji prozaični ljudje le hoteli umeti velikansko idejo dame Fish.

Ameriški zakoni.

V South Bend-u, Ind. so aretirali vodjo cirkusa, ker je pri predstavi opica kadila cigareto. To je v resnici najsmesnejši slučaj, katerega je do sedaj rodil proticigaretni zakon v Indiani.

Kaj nam bode prinesla bodočnost? Človeku se dozleva, da so nekateri naši postavodajalci direktno iz blaznice ušli. Tem neumnjasa je zakonska predloga, tem rajši jo sprejmejo. Mi se smejejo "modrim" zakonom, ki so le izbruh biotnega in mašeevanjaželneza puritanizma. Nekateri zakoni, katere so sprejeli postavodajni zbori nekaterih držav velike ameriške republike, prav lahko glede neumnosti in nepotrebe tekmujejo s krvnimi puritanski zakoni. Ti zakoni le dokazujejo, da ni nobena stvar na svetu tako neomejena kakor neumnost, posebno če se je vgrjezdila v možganih kakega narodnega izvoljenca.

Strokovna društva v državi New York.

Iz statističnega izkaza, kateri je došel državnemu oddelku za delo, je razvidno, da imajo le tri države na vsem svetu več strokovno organiziranih delavcev kakor država New York. Anglija jih šteje 1.902.308, Nemčija 1.276.811, Francija 715.576 in New York pa 400.000. V državi New York pride na 18 stanovnikov 1 organiziran delavec, v Angliji na 22, v Nemčiji na 44, na Francoskem pa na 51.

Torej najboljše so organizirani delavci v državi New York, pripočamo jih vsem delavcem v posne-manje.

Premogarski baroni so nezadovoljni.

Premogarski baroni države Illi-

nois so se sesli v Springfieldu, da se dogovore, kako jim je nastopiti proti zakonu, ki določa, da morajo najeti nalašč posebne delavce pri vrtanju.

Nekateri premogarski baroni trdijo, da so miije kesile delavsko pogodbo, ker so vplivale na postavodajni zastop, da je sprejel tozadnevni zakon. Radi tega proté, da bodo tudi oni kršili pogodbo in provocirali splošen štrajk.

Delodajalci niso nikdar izbirčni v sredstvih, če se gre za njih malhe.

Pšenica dela predglavico kapitalistom.

Časniki poročajo, da so kapitalisti vsled padanja pšeničnih cen izgubili kakih \$10.000.000. John W. Gates je ob \$3.000.000. John Cudahy — prejšnji znani prešičji kralj iz Wisconsinja je tudi izgubil nekaj milijončkov. Zgube so imeli tudi Schwab in nekateri železniški magnatje Rock Island klike.

Z druge strani se pa čuje, da je mesarski kralj Armour največ spravil v svoj žep. Tudi Armourjev svak, znani borzni spekulant, P. A. Valentine je pobasal en milijonček tol v svojo bisago.

Delavne ljudstvo je vsesno, katera roparska klika pri delitvi plena najbolj napolni svoje nenastne malhe.

Iz popovskih krogov.

Pastorja G. W. Martina v Barronu, Wis. so suspendirali, ker je priznal, da so obtožbe gospe Cora Studebaker proti njemu popolnoma resnične.

V Grove, Ind. so pa zaprli pastorja U. G. Sutherlanda, ker je na sumu, da je v oktobru m. l. umoril svojo ženo. Škandal je, da gospod vojskanih trum, s tacimi skušnjavami skuša svoje ponižne hlapce, kojih kraljestvo ni tega sveta.

Moderni Solomon.

Sodnik Wright v Champaign okraju je razsodil v tožbi, katero so vložili stariši dijaka Ralph O. Roberts-a proti železniški družbi, ker je dijak pri neki železniški katastrofi izgubil življenje, da stariši dijaka nimajo pravice do kake odškodnine, ker so imeli s svojim sinom le stroške.

Po nazorih tega razlagalca zakonov bi se morali stariši ponesrečenega dijaka še zahvaliti železniški družbi, da jih je rešila stroškov za sina—dijaka. Tudi pota razlagalcev zakonov so čudna in neumljiva.

Ameriška svoboda.

Sodnik Alford, člen kriminalnega sodnega dvora v Indianapolisu, Ind., tolnači proticigaretni zakon tako, da je vsakega — konsumenta ali prodajalca — pri komur se dobe papirčki ali tobak za cigarete, postaviti pred porotno sodišče. Sodnik Whallon je pa vse konzumente, pri katerih se je dobil tobak ali papirčki spoznal nekaznjivim. No, sedaj naj pa človek vé, kateri so liki novi protistavni zakon prav razume?

Odprta kupčija.

V Alabany-u, državi New York, so monopolisti sestavili cenik, v katerem so zabeležene vse svote, s katerimi hočejo plačati postavodajalce za usluge pri sprejemu zakona, ki dovoljuje monopolistom vsaki dan izerpati 400.000 konjskih sil iz vodopada Niagara.

Marsikdo bode rekel, kaj ne briga, ako kapitalisti posedujejo vodopad Niagare. Ali vsa zaveza ni tako nedolžna.

Tu se daruje kapitalistu zlatokop, ne da bi ljudstvo dobilo en cent odškodnine za darilo. Z druge strani se pa zopet kaže, da se kapitali-

sti proketo malo menijo, ako se vniči kak naravni čudež, če jim le opustošenje narave nese denar. In dokler bodo imeli na svetu prvo besedo oderuhi, skopuhi in druga enaka sodrga, bode vedno tako ostalo. Denar in zopet denar, to je njih princip.

Mesarski knezi izmuznili iz zanjkel!

Mesarski trustjani so dobro študirali metodo magnatov olja in jo sedaj v ti preiskavi tudi vspešno izrabljajo.

Kakor so pred leti magnati olja dovolili, da je eno rafinerijo za olje porušil ogenj, da so bile uničene tudi blagajniške knjige, tako so umeli tudi mesarski knezi spraviti svoje blagajniške knjige v Canado, kjer so jih dali sežgati. Kako se je posrečilo mesarskim knezom preslepiti zvezne tajne policaje, ki so čuvali knjige, je še tajnost, katero je pa lahko uganiti.

Mesarskim knezom se ne bode nič dokazalo, ker se jim sploh noče dokazati. Ostalo bode vse pri starem kakor pri Rockefelleru, ki bi bil, če davneji nosil marogasti jopič, ako bi naši sodniki ne imeli velikanskega respekta napram zastopnikom denarne vreče, ako bi zadovoljno ne zamizali, če se gre za prave a la Rockefeller ali Armour.

Stavka voznikov v Chicagi.

Delodajalci so kot stavkokaze importirali morilce, ubijalce, tatove, sploh sodrgo, ki je življenju in lastnini nevarna. Da bi tem ložje izvali organizirane delavce na boj, vozijo po čikaških ulicah prazne vozove na sprehod. S tem mislijo doseči dvoje: pomoriti nekaj organiziranih delavcev, drugič pa prisiliti vlado, da bi odposlala vojaštvo v obrambo delodajalcev v Chicagi.

Delodajalci združeni v "Employers Association" so hoteli izsiliti lastnike voz in železniške družbe, da bi se jim v tem boju proti voznikom pridružili. A naleteli so slabo, izjavili so vsi, da ostanejo neutralni.

Stavka se vrši za stavkajoče voznike zelo ugodno, ker stavkokazi niso zmožni izvrševati svoje naloge.

Ker so razne banke v Chicagi darovale delodajalcem \$50.000, je mestna delavska zveza sprejela resolucijo, v kateri pozivlje ameriško delavsko zvezo, da izdela zakonski načrt in ga predloži zvezni vladi, da se osnuje v Zdr. drž. pošna hranilnica po evropskem vzorcu.

Coloradski kapitalisti hočejo organizirane delavce ropati za \$17 000.000.

Posestniki rovov in plavžev v okraju Cripple Creek so proti organiziranim delavcem, ki so združeni v "Western Federation of Miners" vložili odškodninsko tožbo za \$17.000.000.

Kapitalisti so si naročili najbolj premetene advokate na zapadu, da bi s tem udarcem zatrl delavsko organizacijo. Pa jih zebe!

Kapitalistični umori

Iz Wilkesbarre, Pa., se poroča, da se je pri dvigalu v Conyngham rovu utrgala vrva. 10 premogarjev, ki so bili slučajno v dvigalu, je umorjenih.

V Duboisu, Pa., v Eleonora rovu se je pripetila raztrebca. Dvanajst premogarjev je mrtvih, eden pa težko ranjen.

V tvornici "Illinois Steel Co." v So. Chicagi se je razpočila posoda z razbeljeno kovino. Deset delavcev je ranjenih, dva bodeta vsled težkih poškodb umrla.

Razmotrivanje proletarca.

Dne 27. junija bodo zborovali v Chicagu zastopniki strokovnih organizacij, ki so uvideli, da je reorganizacija ameriških strokovnih društev potrebna. V tem smislu se je objavil manifest, katerega je priobčil tudi "Glas Svobode", in iz katerega je razvidno, da bodo novi strokovni organizaciji, ki ima svojo zaslombo v "American Labor Union", (ameriška delavska zveza) za podlago organizacije po velikih industrijskih zvezah. S to novo organizacijo bodo zadobila starokopitna in razkosana ameriška delavska organizacija, zadnji udarec, organizacija, ki se je v vseh bojih s kapitalisti pokazala pomankljiva. Z druge strani se pa bode ljudem a la Gompers, Mitchell strli njih vpliv v organizaciji. Že leta vre v ameriških unijah, ki so združene v "American Federation of Labor", ker so se delavci naveličali gospodstva konservativne Gompersove klike, ki delavcem vedno poje o harmoniji med delom in kapitalom.

Delavci so pričeli uvidevati, da so kapitalisti v premoči, ako delajo pogodbe v eni stroki z različnimi unijami, radi tega zahtevajo, da se mora današnje organizacije preosnovati po obrtnih strokah, ki so potem združene pod enim vodstvom.

Ta industrijska organizacija se bode delila v te le oddelke:

Oddelke za promet. (Železnice, pomorjari in vozniki).

Oddelke za zgradbe. (Zidarji, kovači, strojniki, pleskarji, vozniki itd.)

Oddelke za tvornice. (Tekstilna industrija, lesna industrija, kovinska in strojniška obrt itd.)

Oddelke za javne službe. (Vslužbenci v parkih, na pošti, v šoli, sanatorijih, hotelih, perilnicah itd.)

Oddelke za razpečevanje. (Prodajalci, uradniki, vozniki, knjigovodje itd.)

Oddelke za življenske potrebe. (Tobačni delavci, mesarji, mlekarji, peki, pivovarjariji itd.)

Oddelke za poljedelstvo in rudarstvo. (Rudarji, premogariji, pastirji, poljski delavci itd.)

Tako nekako bode izgledala nova delavska ameriška organizacija, ki bode lahko uspešno branila koristi delavcev, ki se bode počasi razvila v kooperativno delavsko republiko, ki bode strla denarno moč kapitalistov.

V ti organizaciji bodo jednake dolžnosti za vse, jednako vplačevanje vstopnine in mesečnih doneskov, jednaki prestopni listki za vse.

Vsaki razredno zavedni delavec mora odobriti ta organizacijski načrt, katerega so predložili sklicatelji shoda delavcem, ker se da uspešno boriti proti združenemu in dobro organiziranemu kapitalu le z dobro, čvrsto in krepko delavsko organizacijo.

Mi upamo, da bodo slovenski delavci, ki so združeni v delavskih unijah, zahtevali, da odpošljejo njih unije svoje zastopnike na shod, ki se bode vršil dne 27. junija t. l. v Chicagu.

Delavci na delo, ako hočete živeti v boljših razmerah kot svobodni državljani v veliki ameriški republiki. Nihče vam ne bode prinesel svobode, ako se sami ne bode borili za njo.

"Jaz ne dajem nobeni veri ali ali filozofiji prednost. Filozofu so vse verske sekte in vsi narodi enako vredni. Jaz ljubim Brahmo, Hari-a, Buddho, velikega duha Indijancev kakor troedinega boga".

Te besede je zapisal veliki naravni filozof Henry Thorens, ki se je prvi odpovedal plačevati davke v Zdr. drž. Te besede lahko tudi mi podpisemo, poleg pa še lahko pristavimo: Nam je vsaki bog enako vreden. Mi ne zidamo nobenemu altarjev, da bi pred njim klečoplazili. Mi čitamo bajke o grških, rimskih, germanskih, slovenskih, indijskih, židovskih, perzijskih in drugih bogovih in se radujemo nad temi pesniškimi deli. Ali mi ne bode te bajk nikdar smatrali za resnice, isto tako kakor mladina ne jemlje bajke o sneguljici, rdečoopicci, glažovnatih gori za resnico. Kaj nam je bog ali bogovi? Navadna domišljija, v glavah lahkovernih ljudi, katero moramo skušati z vsemi našimi silami iztrebiti.

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.
XIII.

— Vem! Saj zato sem rekel, da bi bilo slabo za Vas, če bi me izdali. Če dobim zaklad, si ga razdeliva; vsak polovico, pa bo za oba dovolj.

— Povej mi Laban, kako si pa ti izvedel za to stvar.

Laban pa ni hotel resnice povedati, in ker se je bal, da bi ga Erazem z različnimi vprašanji vjel, je jezno odgovoril:

— Nič Vam ne bom povedal! Prav nič! Če mi hočete pomagati, bo prav, če nečete, bo pa tudi prav!

— Kako pa naj ti pomagam? je smeje vprašal Erazem.

— Za zdaj s tem, da nikomur ne poveste, da ste me videli. Pozneje Vas bom že poiskal in Vam povedal, kaj je storiti. Saj vem, da ste na gradu v Polhovem gradu.

Več ni mogel Erazem spraviti iz Labana, čeprav ga je lovil z različnimi vprašanji. Končno je bil prepričan, da se mu je Laban samo lagal in to ga je spravilo v nevoljo. Ker se je bilo že stemnilo, se je Erazem poslovil od žene, ki je v koči jokala in molila ter od Labana in se odpeljal proti Polhovemu gradu.

— Morda ga cigani napadejo, če ga pustim samega, je govoril Laban sam sebi, ko je gledal za vozčkom. Z menoj je bil vedno dober in kdo mi bo pomagal dobiti zaklad, še se Erazmu kaj zgodi.

Laban je vzel svojo puško izpod slame in po bližnicah pohitel za Erazmom, da bi od daleč spremljal voziček, dokler ne pride na varen kraj. Kmalu je zaslišal zopet drdranje voza, a koj na to se je voz ustavil in zaslišao se je kričanje. Tedaj pa se je Laban pognal in stekel kar so ga noge nesle, za Erazmovim vozom.

Laban je tekel čez travnike in čez polja in kmalu zagledal Erazmov voz. V temi je razločil le to, da se okrog voza gnete več ljudi. Skril se je v visoko travo in se previdno, da bi ga nihče ne zagledal, plazil proti vozu. Zdaj je tudi slišal posamezne glasove in koj na to je spoznal, da se je zgodil napad. Voz je bil prevrten, Erazem je ležal na tleh in neki mož mu je brisal kri s čela, dočim sta se dva druga moža trudila, da bi zvezala kočijaža, ki se je branil na vso moč in — dasi mu je eden tiščal usta — vendar glasno klical na pomoč.

Toda nikogar ni bilo. Daleč naokrog ni bilo človeškega bivališča, in kadar se je zmracilo, ni nihče hodil po ti samotni in zapuščeni poti. Laban pa je tičal v travi, zadrževal sapo in se ni vrnil, nego samo gledal, kaj se godi.

— Hitro, hitro, da kdo ne pride, je zdaj mož, ki je bil sklonjen nad Erazmom, zaklical svojima tovarišema, ki sta se borila s kočijažem.

Laban je ta glas takoj spoznal in hipoma mu je bilo jasno, da tu ne gre za rop, nego za to, da se napadalec polaste Erazma.

— Čakaj, gluhi Tobija, je mrmral Laban, tebi zagodem tako, da zadobiš takoj sluh.

Videl je, da je samo Tobija imel puško, ki je pa ležala poleg Erazma na tleh. Tobija je ravno vzel debel konopec iz žepa in vezal Erazmu roke, ko je kočijaš enega napadalec tako sunil z noge, da je odletel in padel. V tem trenutku je planil Laban pokonci, dvignil puško in tuleč kot volk skočil k vozu. Najprej je zamahnil proti Tobiji in udarec po glavi je bil tako silovit, da se je Tobija hipoma zgrudil brez zavesti. Zdaj se je obrnil Laban h kočijažu, a temu ni bilo treba več pomoči. Mož, s katerim se je boril kočijaž, se je Labana prestrašil in izpustil kočijaža. V tem trenutku ga je že kočijaž podrli na tla. Drugi napadalec pa je ta trenutek porabil, da je zbežal proti gozdu, pustivši svoja tovariša na cedilu.

Bitka je bila dobljena. Laban in kočijaž sta najprej zvezala svoja jetnika, pa najprej zvezala svoja jetnika, pa najprej zvezala svoja jetnika, ki je bil prišel k zavesti in se ves začuden oziral okrog sebe.

— Kaj se je zgodilo? je vprašal Erazem in si brisal kri z lica.

— Kaj se tega ne veste? se je čudil Laban. Napadeni ste bili in jaz, dolgi Laban sem Vas rešil.

Zdaj se je tudi Erazem spomnil, da je med vožnjo naenkrat padel konj, koj na to so pa priskočili trije možje in prevrnili voz. Pri tem je bil padel tako nesrečno ob kamen, da se je na glavi močno ranil in izgubil zavest, tako, da ni vedel, kaj se je pozneje zgodilo.

Laban in kočijaž sta Erazmu pomagala na noge in na voz in mu med tem natančno povedala, kako se je izvršil napad in kako je Laban pravem trenutku priskočil na pomoč ter rešil Erazma in kočijaža.

Huje kakor napad sam je potrl Erazma dejstvo, da je bil vodja napadalec samostanski strazar iz Bistre. Erazem in Laban nista niti trenutek dvomila, da je bil gluhi Tobija prišel po priporjovem naročilu z namenom, da se Erazma polasti in ga pripelje Celestinu pod nož. Ker deželna gosposka ni hotela pomoči priporju Celestinu, je ta s pomočnim napadom poskusil dobiti sovražnega Erazma v roke in se v to svrhu poslužil gluhega Tobija.

Kočijaž in Laban sta tudi Tobijo in njegovega pomagača naložila na voz, dasi je kočijaž odločno plediral za to, naj se ju kot razbojnika obesi na prvo drevo, in se je jako nerad vdal Erazmovi zahtevi, da je napadalec izročiti pristojni gosposki. Končno je bilo vse pripravljeno za odhod.

— Kako naj se ti zahvalim, dobri, zvesti moj Laban, je rekel Erazem, obrnivši se k svojemur rešitelju. Da ni bilo tebe, bi bil že v nekaj urah v samostanski ječi in bi morla nikdar več ne videl belega dne. Rešil si mi življenje, Laban, in jaz ne vem, kako naj ti izkazem svojo hvaležnost.

— Jaz pa dobro vem, je odgovoril Laban, o prav dobro in kmalu pride čas, ko Vas bom na to spomnil.

— Zahtevaj kar hočeš, je odgovoril Erazem, jaz storim vse.

In predno se je Laban prav zavedal, kaj se je zgodilo, ga je Erazem čójel in poljubil.

Kočijaž je pognal in voz se je odpeljal proti Polhovemu gradu, Laban pa se je vrnil k samotni koči, kjer je bil postavljen za stražo.

Na gradu so bili že v velikih skrbeh, da se Erazem tako dolgo ne vrne in vse je prihitelo na dvorišče, ko se je zaslišal ropot koles. Anka je prestrašena vzkliknila ko je zagledala Erazma, ki je bil po obrazu ves krvav in je imel obvezano glavo in tudi drugi so strmeli.

Erazem je na kratko povedal, kaj da se je zgodilo, med tem, ko mu je Anka z vodo opirala rano, dočim je sodnik dal jetnika spraviti v ječo in ju je tam izpraševal. Izvedel je, kar sta bila Erazem in Laban koj uganila, da je bil namreč pripor Celestin poslal gluhega Tobija, naj se z zvijačo ali s silo polasti ubeglega meniha Erazma in ga spravi v samostan. Tobija je povedal, da se je že več dni potkal

okrog Polhovega gradca in prežal na Erazma, njegova pomočnika pa da mu je preskrbel polhovgrški župnik.

Med tem, ko je sodnik Strniša v ječi izpraševal jetnika, je Anka Erazmu spretno obvezala rano in smehljaje poslušala, ko se ji je zahvaljeval za njeno samaritansko delo. Erazem jo je držal za roko in ona mu ni branila; iz njenih jasnih oči je odsevala sreča in v Erazmovi duši budila hrepenenje, da bi to cvetoče dekle pritisnil na svoje srce.

Nekaj časa sta sedela molče drug poleg drugega in si gledala v oči. Ne da bi zinj besedo, je Erazem položil svojo roko okrog njenega pasu in jo privil k sebi. Za hip se mu je uprla ali njena volja je omagala, njena glava se je sklonila nazaj in premagana je ležala na njegovih rami, tresoč se tistega tajinstvenega razkošja, ki ga obudi prvi poljub.

Erazmova rana seje kmalu zacelila. Ostala je samo brazgotina, ki je segala čez čelo in lice ter dajala mladenišnemu obrazu nekaj marcijalčnega, in ostal je spomin na dogodivštvih se napad. Morda bi bil ta napad vzel Erazmu pogum za nadaljnje delo proti papistom, saj je pokazal v strašni podobi, kako zna rimski duhovniki sovražiti in kako se ne ustrašijo nobenega hudodelstva, da se odkrivajo svojih nasprotnikov, ali sreča njegova je bila, da je ravno tisti dan našel nevesto, ki je bila pripravljena, deliti z njim sladkosti in grenkobe življenja in ki je bila polna mladostne vneme za zmago evangelija. V tej skupni oduševljenosti za evangelij in v ljubezenski sreči, se Erazem ni mogel vdajati prvim vtisom, ki jih je napravil nanj napad gluhega Tobija. Pogum njegov ni bil upognjen, in krepka je bila slej ko prej njegova volja, da nadaljuje začeto delo.

Podvzival se je toliko bolj, ker je bilo dogovorjeno, da gre naslednje leto v Tubingen studirat, da si ustvari existenco, ki mu omogoči postaviti si svoje lastno ognjišče in popeljati sodnikovo Anko pred altar. To ga je podžigalo, da je s podvojeno neutrudnostjo nadaljeval oznanjevanje evangeljskih resnic.

Ko je izvedela gospa Regina, da je Anka postala Erazmova nevesta, je prihitela v Polhov gradec, da čestita mladi prijateljici, a ko je obšla Anko, ni mogla reči drugega

nego "Blagor ti, da smeš slušati glas svojega srca." Potem je svojo glavo s težkimi temnimi kitami naslonila na Ankino ramo in se razjokala ter s svojimi solzami izdala prijateljici skrivnost in bolest svojega srca.

In prav ta dan je nanese slučaj, da je prijezdil na Polhov gradec tudi Anton Magajna in gospa Regina ni mogla odkloniti njegovega spremljanja, ker sta imela isto pot. Molče sta jezдила drug poleg drugega. Le sem in tja sta izpregovorila nekaj konvencionalnih besed in se oba čudila, da ravno med njima ni bil mogoč razgovor o vsakdanjih rečeh.

Naenkrat je gospa Regina ustavila svojega konja.

— Nekaj se mi pokvarilo na sedlu, je rekla: skoro bi bila s konja padla.

Magajna je takoj skočil s konja, da popravi storjeno nezdgo. Preiskal je sedlo in rekel:

— Jermen je odtrgan, prav pod sedlom. Prosim, gospa, stopite dol, drugače ga ne morem popraviti.

Magajna je stal tik gospe Regine in stegnil je roke, da bi ji pomagal s konja, ona se ni ganila. Ozirala se je nekako plaho, kakor bi iskala drugega človeka, ki ji naj pomaga, kakor bi ne zaupala Magajni. Ko pa je vzrla njegovo resno oko, ko je videla njegov globoko zavest na to nezaupnostjo razdevajoči pogled, tedaj je izpustila vajeti in položila svoje roke okrog njegovega vratu. In Magajna je trepetajočo ženo dvignil s sedla in jo rahlo postavil na tla. Samo trenutek jo je držal na rokah, samo trenutek je čutil njen dih, je bilo njeno telo v njegovi bližini, a vendar je njegovo srce provzelo dotlej neznano blaženstvo.

— Hvala, gospa Regina, je rekel Magajna kakor bi se hotel zahvaliti za njeno zaupanje, gospa Regina pa se mu je zahvalila z očmi, da tega zaupanja ni zlorabil. Bala se je bila, da jo poljubi.

Sedlo je bilo kmalu popravljeno in zopet sta gospa Regina in Anton Magajna jahala drug poleg drugega in molčala. Ozirala sta se po temnozelenih gozdih, občudovala polja, na katerih je vse zorelo, poslušala veselo zvrzolenje ptic, ali se vsaj delala, kakor da ju vse to močno zanima, in pri tem molčala. Saj o tem, kar jima je bilo na srcu, nista smela govoriti.

(Dalje prihodnjé.)

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali drugo važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnice Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrabno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštna nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

NEKAJ O AMERIKANIZACIJI IN
NASELJENCIH.

Piše P—č.

Konec.

Slovska generacija (naraščaj) se pravzaprav do danes še nemore zapaziti med to mednarodno mešanico, ker je bila ta v tej dobi še jako majhna, in zato se je dosedaj zgrubljala v valovju amerikanizacije — v tisto zmes. V tretjem naraščaju pa se znajo pokazati sledovi; in potem jedro. Seveda nikakor nemisljmo tu, da bi se v Ameriki upeljal kak obližaten slovanski jezik. Reči tudi nemoremo, da bo slovansko pleme najzadnje, ki bo vzdrževalo to stopinjo, katera je sedaj lastna nizozemski, angleški rasi. Vse te stvari so začeli znamenitejši ameriški republikanci prav strogo preiskovati, in sam Roosevelt je nekoč priporočal, naj se stara emigrantska — sedaj duševna sila Amerike ne zatre, ampak naj gledajo da se otroci teh množje. — Po natančnem računanju bi lahko že v šesti generaciji bila teh Slovanov tako močna, da bi ono staro, ki se je vzdrževala preko 400 let prodrila. Do tlej pa bi preteklo okoli 160 let.)

Iz predlezečega nam je torej razvidno, da so poznejši emigrantje — ker je to dežela zgolj emigrantov — tudi poznejši gospodarji tega dela; vendar pa vedno v obliki mešanice, ki spremlja in preplavlja vso ameriško življenje. Amerikanci samito se pravi stari pokolenjeni emigranti — bi zato najraje videli, da bi se vsi vdali skozinskoz temu uplivi in živeli strogo po načrtih prvih emigrantov. Toda potrebe za ljudstvo, ki dela fizično, to so produktivni sloji, so danes pod tem kapitalističnim pritiskom vse drugačne, kot so bile za časa prvih emigrantov. To nam dokazuje dejstvo, da v prejšnjih časih še ni bilo milijonarjev; — ker bi se zate baje neizplačalo biti kot takim. Ker pa leži vrednost dela in dežele, sploh kapitala, v odvisnosti množine ljudi, torej tega potrebi — je umevno, da se je lov na denar pričel šele tedaj, ko je prinesel svojo vrednost seboj in zajedno sredstvo — v izkoriščevanje vrednosti — v delu. Tako je nastala ta dežela po otrocih prvih emigrantov — zadnji čas posebej — era najbolj prefriganih republik, ki se danes, po kratki dobi njenega razvoja zreali z vso svojo moderno industrijo, kapitalom in kapitalisti, kakor s svojim komercijalizmom in humbugom nad evropskimi birokrati in absolutisti.

V splošnem, hoče ameriško meščansko časopisje vse te stvari napram vedno nanovo prihajajočim ljudem prikriti, zato najraje pokaže tiste malenkostne stvari tem neizkušencem, s kojim se zamotijo navadno otroci, ako jokajo. — To delajo zato, ker se zavedajo, da odvrnejo stem vsako pozornost od zvitih nakan ameriških izselavcev napram njim. Ameriška vlada sama bi že zdavnaj zaprla pot izseljencem; a kapitalisti, ki so v večini senata in kongresa v to neprivilijo, ker stem, bi se javno ljudsko mnenje, prekmalu sčistilo — proti kapitalistom in revolucija bi bila kmalu tu. Ta enakomerni pritok in odtok izseljencev pa le vzdržuje in blaži sicer že precej napeto ozračje, iz katerega se nekoč pokaže elementarna sila neugnanih duhov.*) Prav zato smo mnenja, da je dolžnost naša opozoriti in posvariti naše rojake proti napačni amerikanizaciji, ktere prave poti še nepoznajo.

Edino oravovarstvo, napram nastavljenim zanjkam, ki jih ima razpostavljene republikanska stranka po vsi dežli, stranka, ki sili vedno nazaj v tiste blažene čase — je, da je vsak delavec oprezen in da se s svojih delavskih časnikov o položaju pouči.

*Pa tudi v Evropi se stem izseljevanjem revolucija precej ovira, ker daje nezadovoljnim slojem stem da se izselijo duška, ne samo njim, temveč tudi vladam.

Izmed ostalih naseljencev preži oficijelna struja ameriška plačana po kapitalistih pred vsem na otroke — bodoči faktor. Te namreč si hoče pripraviti v prvi vrsti, kot v na-

domestitev in priprago nadaljni funkciji tega kalibra. Zato skrbe po očetovski, da se čim preje zmeljejo v to zmes in da potem čim preje postanejo zabavljivci lastnemu temperamentu.

Ko se te mlade neizkušence parfumira do omamljivosti ameriškega duha, se jim pokaže v prvi vrsti zaklade te nove zemlje, ter priporoči isto delavnost kakor je baje sami posedujejo. Vse to se zgodi po stari šegi starih ponavljajočih emigrantov. Te taktike se poslužujejo vedno, da vzdržje ozračje v ravnotežju. Ameriška oficijelna struja hoče imeti, kakor vsaka druga vlada v Evropi — tope ljudi, ki naj imajo glavo le zato na vratu, da njim kimajo. Zato nemoremo dovolj opozarjati na opreznost vseh naseljencev. Sredstvo za to, vidimo v časopisju. To časopisje pa je edino le delavsko časopisje, ki je priporočljivo, in v Ameriki imamo edino enega — in to je: "Glas Svobode". Edini ta list je delavski list, in kot tak tudi edini neustraseni zagovornik delavskih interesov — v političnem in gospodarskem oziru. Vsi drugi so ponižniki in zagovorniki te vlade, in zagovorniki v blato zavožene ameriške republike. Ko bi nekdanji ustanovitelji te velike republike ne bili licemerci in bi manje zaupali v liberalizem in tedanji sistem, ki je moral konečno roditi posledice, bi bila mogoče ta Amerika danes v resnici dežela svobodnih mož, in vladi se bi ne bilo potreba bati anarhistov niti socializmov in družih prekucuhov. — Res je, da še stojimo pod neznosnim bremenom kapitalizma, toda zavedamo se, da bode prišel dan, ko se proletarjat za brezvestno upravo nekdanjih pra-naseljencev in njih potomcev, ki so hoteli imeti to veliko republiko vedno le za sé in to le vsled sebene špekulacije — izvestno masčuje . . .

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravnistvu "Glas Svobode" poštine prosto.
O te ženske, \$1.00
Spisi Zofke Kvedrove, \$1.20
Marko Visconti, \$1.20
Quo vadis, \$1.50
Trije Mušketirji, \$2.50
Bele Noči, 25c.
Rusko-slov. slovar, \$1.60
Preko morja, 35c.
Kapitanova hči, 35c.
Na bojišču, 35c.
Vstajenje, \$1.60
Kletev nezvestobe, \$1.60
Križarji, \$2.60
Beračica, 18c.
Islandski ribič, 60c.
Kirdžali, 80c.
Marica, 35c.
Julij Cezar, 80c.
Žrtev razmer, 25c.
Koledar, 25c.

Slovensko — angleški — rečnik je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljave po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izlelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštine.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.
ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaelav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popravljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

KOŽNI LIŠAJ

Nobena stvar ni bolj zoprna ženski, ki čišla svojo lepo polt, kot ostudni spuščaji na obrazu, rokah in vratu.

Lišaj se pokaže vsled nečiste, nezdrave krvi. Vsled tega pomaga vnanje zdravljenje prišče, spuščaje, ogreev i. dr. le prav malo ali pa čisto nič. Sčistite svojo kri in tako bode odstranili vzrok boleznin njene posledice bodo na to tudi kmalu izginile.

Lišaj pa ni samo boleč, ampak tudi nevaren, ker se lahko konča v odprtih ranah. Pokaže se že na prvi pogled, da je kri slaba in da se jo ne sme zanemarjati.

Severov
Kričistilec

sčisti, ojači in obogati kri ter prežene s tem vso nečistobo iz krvi. Izleči bule, srbine, lišaj, izpuščaje in sploh vse kožne bolezni.

Vnetja sapnika.

Ozdravite si ono boleost v prsih ter tisti suhi, srbčji kašelj z uživanjem

Severovega
balzama za pljuca.

Naj bo kašelj še tako majhen, nevarnost je vedno, da lahko postane hujsi. Ne odlašajte! Balzam za pljuca ga bo ozdravil. Cena 25 in 50 centov.

Praske.

Za vsako rano, prasko ali vnanjo bolečino ni nobenega boljšega leka kot je

Severovo olje
sv. Gotharda

ako ga namočite na kos flanele ter položite na rano. To mazilo prepreči gnitje. Izleči pik in ujed živalij, revmatične boli, slabost v križu, i. dr. Cena 50 centov.

Spoštovani gospod:—

Posljite mi še eno steklenico Vašega kričistilca, ker se je isti pokazal vspešnega v našo popolno zadovoljnost. Ni namreč za me, ampak za mojo taščo. Na nogi ima namreč nezacejlivo rano ter so se ji delale vedno nove spuhline. Toda po rabi Vašega leka so se spuhline vstavile in tudi otekanje noge je popolnoma prestalo. Vaš Fr. Čap, Dardanelle, Ark. Ako ste omagani in se vedno čutite trudnim vam bo Severov kričistilec spet kmalu pomagal na noge. Cena \$1.00

Zlattenica

je vzrok, da izgledate rumeni in se slabo počutite. Nastane vsled zaba-sanja v jetrih in

Severov lek za
jetra in ledvice

je najboljša pomoč zoper to. Pokrepčil bode vse telo ter spravil v red jetra in ledvice. Cena 75c in \$1.25.

Slabost

pomenja splošno izgubo moči. Zivljenska sila in vir vse čistosti peša vsled tega ali onega vzroka. Vzrok temu je, da bolnik polagoma hira in kmalu — umre.

Severov
življenski balsam

je najboljši krepčilec v takih slučajih. Poyračuje telesu ono silo, ki se je polagoma izgubljala. Cena 75c.

Severova zdravila so naprodaj v vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti zastoj.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10

za pol leta .....kron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slededeči:

"Glas Svobode"

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Milwaukee, Wis.

Meseca maja 1905

Pod se je končal in z njim za eno leto trudopolno delovanje nebeskih agentov za vel. noč. spoved. Ginja in pretresljivi dogodki, ki se pravijo samo v spovednicah, so gotovo hudo vplivali na živce naših nervoznih farjev. Ne čudimo se torej, ako se ga kak farček, kateri celi post ni okusil pijače, — čeravno ni prepovedana — prav hudo naseka. V stari domovini je navada, da se kako delo ali kupčija dovrši z "likofom". To zna tudi naš "Lujzek", kateri se je po vespsem delovanju za vel. noč. spoved in bogu dopadljivem zadržanju v požrešnosti skozi celi post, prav pošteno napil. Posledica tega bil je pa zopet ta neusmiljeni uk! uk!, kateri ga je celo pot iz Sheboygana, do njegovega harema v Milwaukee nadlegoval. Pa kaj to, saj je bil pa tudi dober "biznis" in zato se mu ne sme zameriti. A zameri se mu lahko kaj drugega in to bi bilo n. pr. grdo obrekovanje poštenih ljudi. — Pa ker je to že Tvoja navada, "dragi Lujzek" in ker vem, da Tvoj smrdljivi nos nikogar v miru ne pusti, zato tudi vem, da se Ti vsak pošten človek rajši izogne, samo da ne pride v dotiko s Tvojimi smrdljivimi, zemeljskimi ostanke. Kar se je pa v kratkem zgodilo, pa presega vse meje farske surovosti in to me je napotilo, da sem stem le stopil v javnost.

Moj znanec se je vozil po železnici iz Sheboygana v Milwaukee. Sedel je v vozu in čakal da vlak odrine. Med tem pa ga iz njegove zamišljenosti zdrami neko plakanje in ko se ozre, vidi pred sabo, — koga, čujte in strmite, — samega božjega namestnika v osebi našega "Lujzka", kateri se je zibal kakor barka Kristof Kolumba. Ko se je nekoliko zavedel, spomnil se je tudi tistega plakanja, in glej čudo, prihajalo je iz "svetih" ust pijanega farja, kateremu so se od same požrešnosti slinice cedile po bradi in — buon appetito — po posvečenem ovratniku, ker so imele tam več prostora kakor pa v njegovem žrelu, iz katerega je zopet in zopet prihajal ta neusmiljeni uk! uk! Bil je zelo zgovoren in se takoj lotil nekega rus. duhovna in mu začel razlagati verske resnice. Le ta se je pa zbal, da bi se vinski duhovi v farjevem želodecu ne raztogotili in prehitro na prosto prišli, zato se mu je dobrodušno in še o pravem času umaknil. To pa našega gospoda ni nič motilo in začel je udrihati po našem društvu S. N. P. J. in rotiti mojega znanca, da naj ne pristopi k temu, v katerem so tudi taki, ki nimajo nobene vere. Tudi mu je zapovedal, da mora tisto hišo v miru pustiti, v kateri se sedaj nahaja in se kam drugam preseliti. — Ali ni to že skrajna farska nesramnost, da poštene ljudi farji na najgerši način obrekujejo? Se li res takim nesramnežem in pridaničnem ne more do živca priti? Izpametujte se, Slovenci in obrnite takim ljudem hrbet! — Meni se zdi, da je vsakemu duhovnu dana naloga, da razprtije med ljudstvom miri, ne pa sam dela.

Vem tudi, častiti gospod, — nekaj v kuti sedaj v talarju — da Ti naše društvo prav smrdi, a zato se ne zmenimo, ker imamo ravno drugačen okus kakor Ti. Kar se pa vere tiče ima vsak od vsakega društva S. N. P. J. popolno prostost. Ako hočeš pa vedeti za moje versko prepričanje, tedaj se potrujdi k meni in zvedel boš, samo to Ti povem, da sem socialist. Moje ime Ti je v uredništvu na razpolago.

Rdeča straža.

V tujini in doma.

Iz stare domovine.

Avstrijski profesor Philippovich je to leto potoval po Ameriki. Obiskal je tudi Kanado. On piše v "Oesterr. Rundschau", da Zedinjene države danes nimajo več neposedene poljedelske zemlje, pač pa še Kanada. Zanimivalo ga je, da pogleda tudi to zemljo, to še posebno zaradi tega, ker je zvedel, da poljedelstvo v Kanadi posebno dobro upeljujeja iz naše avst. Galicije izseljeni Rusini. Našel je tukaj kako kmetija nastaja, kako nastajajo vasi, mesta mej kmeti. Komaj 30 let se obdeluje ta zemlja in posebno zahodna stran in že so si kmeti uredili delo in življenje najbolje. Kar je mogoče, se dela z mašinami na polju. Delavci so dragi: 75—100 kron na mesec s stanovanjem in hrano. V najhujšem delu do 250 K. Po večjem stori kmet s svojo družino vse delo na polju. Dosti teh kmetov išče dela po zimi, ali kedar na polju ni nujnega dela, pri zgradbah železnic in cest.

Mej temi kmeti in delavci se odlikujejo Rusini. Dosti čez 100.000 jih je že v Kanadi. Zemlja je poceni. Le blizo mest, železnic dražja. Okolo 4—5000 kron porabi kmet, da si postavi poslopja in pribavi orodje in živino. In ko malinc kupi, perabi še voč. — In vendar vse zmorejo ti pridni, pametni, varčljivi ljudje Rusini. Lansko leto so Rusini poslali domu v staro domovino denarja okolo 5 milijonov kron. Tuji ljudje te Rusine hvalijo kot pridne delavce, pametne trgovce, kot poljedelci pa nimajo para. Govori se, da brez teh Rusinov zgradbe železnic ne bi še dospelo do zdajšnjega zvršetka. Rusine hvalijo, da so miroljubni, pošteni ljudje, da se radi sami učijo in da radi pošiljajo svoje otroke v šole. — S praznimi rokami pridejo ti Rusini iz stare domovine in v kratkem času imajo svojo kmetijo v redu. Philippovich je obiskal Rusina, ki je pred to leti prišel reven s svojo ženo in dvema sinovima iz Avstrije v Kanado. Danes poseduje 200 hektarov, to je okolo 350 oralov zemlje. V kulturi ima še le 100 hektarov. On lasti 17 konj, 55 komadov goveje živine, 14 svinj. Leta 1903 je spravil 800 meterskih stotov žita. In to veliko posestvo obdeluje sama ta familija; redko kakega drugega delavca najame. Pa seveda s kmetijskimi stroji. In v Kanadi je treba septembra meseca hiteti z žetvijo, da mraz ne uniči strni. Zemlja ni bogve kako rodovitna. Dosti je suhega sveta brez host, dosti pa tudi močvirnatga z velikimi hostami.

Mej Rusini v Kanadi se ne najde hudodelecev in tudi nimajo nalezljivih boleznih. V tem svetu ni govori o uradništvu, o vladi. Ljudje brez teh ustanov prav lepo izhajajo in posebno Rusini. Oni bogate, so siti, dobro rejeni in sčasom šolanji ljudje; z uradniki nimajo posla. Ceno živijo.

V teh krajih in mej temi ljudmi se vidi, kako malo je potreba vlad in uradništva. Iz teh resničnih podatkov pa tudi sledi, da zamore kako ljudstvo le nič vredna vlada uničiti.

Kaj pravi avstrijska vlada k temu, da so doma v Galiciji rusinski kmeti analfabetni berači, tukaj in tudi po drugi Ameriki pa tako čvrsti ljudje?! — Menda vendar ni narod kriv, da je na svoji rodni pločviti zemlji siromak! —

Dobro bi bilo preračunati, koliko pošljejo denarja na leto Slovenci iz tujine domu. Velike številke bi bile. V Belo Krajino na Kranjskem so na leto pošiljali rbjaki več kakor pol milijona goldinarjev. Vinnograde v Beli Krajini so ti denarji obnovili. Dobro bi bilo poriniti

pod nos številke tega denarja avstrijskim vladam. Kaj bi avstrijski Slovani doma lahko storili velikega dela kot kmeti, kot trgovci, industrijski delavci in podjetniki, koliko bogastva bi zbirale te pridne slov. roke, ako bi avstrijske vlade le količkaj imele pred očmi produktivno delo narodov, ali bi le količkaj čislale slovanske mase! —

Slovani Avstriji nimamo za nič hvaležni biti.

Strokovna društva in Slovenci v Coloradi.

Vsakemu bratu-trpinu je znano, da je položaj rudotopilničarja zelo težaven v ti državi. Ali malo teh revežev se zaveda, da sta večinoma le njih brezbriznost in nemarnost zakrivila, da žive pusto življenje v popolni hlapčevski odvisnosti od podjetnika.

Ako si delavec sam ne pomaga, mu tudi delodajalec ne bode pomagal. Znano je tudi, da 3 ali 4 ljudje ne morejo preosnovati sedanjih razmer. Ako hočejo delavci kaj doseči je pred vsem potrebno, da se združijo, da se vpišejo W. F. of M., ki pogumno brani koristi svojih sinov-delavcev, ki se žulijo in trudijo za svinec, da zamorejo kapitalisti zapravljati zlato z vlačugami.

"Western Federation of Miners" je edina vaša sila, s katero se lahko branite proti poželjivosti in požrešnosti kapitalistov. Ako se bode te ogibali svoje lastne organizacije, tedaj vas bodo kapitalisti še bolj zaničevali, psovali, zatirali in izsesavali, ker ste zadovoljni, da delate dvanajst ur za tako majhno plačo, ki bi se smela po pravici nazivati le napojnina.

Vsa nasilstva Peabodija je zakrivila nesloga rudotopilničarjev v Denver-u, Pueblo, Salida in Leadvillu, ker so nekateri samogoltni, nevedni revezi garali mesto stakali, in tako brusili nož za svoje puntarske brate-trpine v Denver-u.

Pomislite vendar koliko tisočakov so razdelili kapitalisti policajem, goljuhom in hinavcem raznih vrst, da bi obdržali Peabodij. A ker to ni šlo, so napeli vse svoje sile, da so se znebili Alva Adamsa, ker je te vrste ljudem pošten guverner trn v peti. Le mislite, koliko tisočakov so kapitalisti izdali ob volitvah, kasneje pa v Denver-u, da so ohranili svojo nadvlado.

Vse te tisočake pa morate sedaj vi zaslužiti — napolniti morate znova kapitalistične malhe.

V tem boju za pravice delavcev so člani W. F. of M. mnogo trpeli. Oni vedo, da so v preteklem času napravili marsikatero zmotu. Oni se ne jeze na Slovence, ki jim v tem kritičnem času kažejo hrbet, ampak oni le žel, da s jim pridružite, da ustopite v organizacijo.

In res, skrajni čas je, da se tudi slovenski delavci prično organizirati, ker drugače bode nas kapitalistična pest še povsem drugače tiščala k tlom.

"Glas Svobode" je v dveh številkah prinesel "manifest" in "poziv na shod", v katerem se zrcali silna borba naprednih ameriških delavcev zoper brezsrčno kapitalistično kliko.

V ti veliki borbi pa med unijami koraka na prvem mestu W. F. of M.

Skrajni čas je dragi rojaki, da se zdramite in vstopite v čete zavednih delavcev. Ako trdite, da vas stane denar, je to resnica. Ali pomislite, da si potom organizacije — unije priborite boljše plače, boljše življenske razmere.

Torej naprej, v unije!

A. Klemenčič

— Ogrski socijalni demokratje so zborovali velikonočne praznike v Budapešti.

— Maksim Gorki je na smrtni postelji. Jetika rapidno napreduje.

Naš zastopnik Frank Miklavec obiskuje rojake v državi Pennsylvaniji. On ima pravico pobirati naročnino za list, sprejemati naročila za knjige in oglase. Vsem somišljenikom ga toplo priporočamo.

Upravištvo "Glas Svobode".

OBLEKE ZA ODRASLE IN DEČKE

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so **OD \$5.00 DO \$20.00**

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.

8.000,000 akrov proste ZEMLJE.

Stric Sam ima še nekaj zemljišč, katere oddaja po 160 akrov v obsegu v okrajih Stutsman, Kidder, Logan, McIntosh, Wells, McLean, Burleigh, Emmons, Marton, Olive, Mercer, Stark, in Billings, North Dakota, še ceneje kot po

20 centov aker

Nizke vozne cene preko

NORTHERN PACIFIC
ŽELEZNICE.

Za informacije pišite C. W. Mott,
General Emigration Agent, St. Paul;
za cene pa C. A. Mathews, Gen. Agt.
Pass. Dept., 208 S. Clark St. Chicago,
Ill.

? Yondorf Bros? ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznani trgovci z obleko za možke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

Možke obleke od
\$6.50 do \$22.00

Površniki od
\$8.50 do \$18.00

Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50

S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.

Obiščite nas in prepričajte se.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse članke, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.
 John Duller, tajnik,
 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. V društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.
 D. Badovinatz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi
 Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.
 Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklačića na Sygen. V mnogostevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi
 Odbor.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J.", v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash.
 Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi najuljudnejše
 Odbor.
 Frank Levec, tajnik,
 Kamp 31, Pittsburg, Kans.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Somsiljeniki se vabijo v društvo
 Josip Kravanja, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House.
 M. Zigel, tajnik,
 P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J.", v Whelling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. K mnogobroj- nem vstopu v društvo vabi vljudo.
 Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti.
 Andrej Mastek, tajnik.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldan. Društveniki naj se vdeležujejo seje redno in točno, ob enim pozivljemo rojake da pristopijo v mnogostevilno i čilo društvo.
 Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vr-banka.
 Alexander Sechnitzer, tajnik,
 578—10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Društveniki naj se vdeležu- jejo redno in točno, ob enim pozivlje- mo rojake, da pristopijo mnogostevilno v čilo društvo.
 Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Selškarja. Za vstop v čilo društvo vabijo se vsi Slovani.
 Ivan Somrak, tajnik,
 Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevarja 1217 Eller Ave.

Društvo vabi vse rojake, ki se niso člani kakšnega društva, da se vpišejo v novo društvo.
 Odbor.

Poskusite

najboljše unijske
 A—B, X—Lent in
 Criterion smodke

katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.

Postrežba točna. Cene nizke.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
Phone, Cuy, Central 4254 RPriporočam svoje najfinejše Hava-
na smodke in ranovrstni fini tobak.

***

Zajedno prodajam tudi kot zas-
topnik največje veletrgovine J. &
S. J. FIRTH, najboljše žganje,
likerje in vino

210-212 Ontario St. Cleveland, O

POZOR NA NOVOST!

Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuv. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuv, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bode da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.

Fridite in preprečali se bode!

M. KARA,

760 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
 585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Kasparjeva držav- na banka.

523 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
sveta in prodaja se tudi vozne
listke (šifkarto).Denar se posojuje na posestva
in zavarovalne police.

Potrebne reči in predmeti po nizki ceni za ta teden.

Ta specielna ponudba velja le za ta teden. — Poštna naročila se ne jemljejo v poštev za te predmete.
 Ako kupite za 5c, že dobite premijski kupon. Hranite jih dobro!

"Toil du Nord" fino blago raznih
vzorcev, v najrazličnejših barvah.
Prejšnja cena 12½c jd.
Sedaj le 8½c

Ženske bluze iz "ginghama" svetle
ali temne barve po najnovejšem
kroju. Stane
komad 37c

"Gingham" za predpasnike v naj-
večji izbiri.
Stane jd le 3¾c

Rdeče blago za blazine — barva
garantirana, blago prve
vrste. Stane jd le 12½c

Fino blago za ženske obleke v naj-
večji izbiri svetle ali temne
barve. Stane jd le 9½c

Karirano blago za obleke različne
barve, v največji izbiri in iz pristne
volne. Stane
jard le 25c

36 palcev široko črno blago — tr-
pežno in lično.
Stane jd le 25c

Ženske jopice brez rokavov jako
fino delane. Navadna cena
10c komad. Sedaj pa le 5c

Možke črne nogavice, barva garan-
tirana, pletene brez roba. Navadna
cena za par 12½c.
sedaj pa le 7c

Spodnje perilo za dečke rmenog bar-
ve, srajce in spodnje hlače. Mera:
Od 24 do 34. Navadna cena 50c.
Prodajamo sedaj
komad po 15c

Možko perilo, srajce ali spodnje
hlače. Mera od 30 do 46. Navad-
na cena 50c. Stane
sedaj le 25c

Povrhne hlače in jopice za delo v
raznih barvah in razne mere. Z vsa-
kim parom delavska
čepica zastoj. 50c

Hlače za dečke do kolen črne ali
modre barve. Mera: 4 do 14.
Stane par le 19c

Obleke za dečke raznega kroja.
Mera: Od 3 do 15 let, obstoječe iz
2 ali 3 komadov. \$1.95
Cena

Ženski čevlji iz najfinejšega usnja,
z dvojnimi podplati, po naj-
novejši mod. Cena 1.29

Moški čevlji iz najboljšega teletine,
patentirano usnje. \$1.95
Cena

Švicarska zagrinjala yd široka. —
Stalna cena 12½c jd. 7¾c
Prodajamo sedaj le po

Fini damski klubuki po najnovejši
modi. Nekateri vredni \$3.50. A ml
jih prodajamo
le po \$1.95

Fino okrašene avbice za otroke raz-
ličnega kroja. 59c
Stane vsaka le

Fine bele avbice. — Okrašene po
francoski mod. 45c
Stane vsaka le

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod
Tyl je dobro znan mej Slovenci valed svojega ličnega in tr-
pežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Prodajalec STONICH, vprašajte po števil 22.

Dr. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Tako se farba naše ljudstvo! "Slovenski Gospodar" poroča v svoji zadnji številki o smrti nekega slovenskega romarja v Rimu in piše med drugim tudi to le: "Petek popoldne smo se obiskali "svete stopnice" blizu Lateranske cerkve. Poljubil je še tam krvav sled Gospodov; to so namreč one stopnice, na katerih je v Jeruzalemu pokazal Pilat Gospoda ljudstvu, da bi imelo usmiljenje z njim. Na vsaki stopnici se še vidi krvav sled naše ga Zveličarja" — Takšne bajke, ki se jim mora smejati vsakdo, če ima le mrvice zdravega razuma, prinaša "Slovenski Gospodar" svojim čitateljem kot golo in dokazano resnico! Popri res hočejo ljudstvo na vsak način ohraniti v temi in v najabsurdnejšem — praznovrstvu. Saj vendar ni misliti, da bi sami verjeli take izmišljotine starih histeričnih bab! Ubogo naše ljudstvo, ki mora prebavljati takšno "duševno" hrano!

— Iztrajali so z Reke urednika v hrvatskem in v italijanskem jeziku izhajajočega lista "Socijalista". To je pač najpreprostejši način izbežiti se političnega nasprotnika, a mogoče je samo tam, kjer vlada sila, ne pravica.

— Usmiljenje z reveži. Z Vipavskega se "Slov. Nar." piše: Klerikalci ne znajo drugega, kakor hujskati. Vsaka stvar jim je v ta namen dobra in če je ni, jo privlečejo za lase na dan. Zdjaj so začeli prav po farško hliniti posebno usmiljenje do revežev. Reveži se smilijo vsakemu človeku in kdor ima kaj sreča, jim tudi pomaga, kolikor pač more. Pri liberalnih hišah ni revež še nikdar zastoj potrkal, na farovška vrata pa že marsikdaj. A kaj bi govorili! Če imajo duhovniki kaj sreča za reveže, lahko vsem naenkrat pomagajo. Brez števila je dobrotnikov, ki so izročili cerkvi večje in manjše svote za podpiranje revežev. Na stotisoče je tega denarja. Zakaj ga duhovniki ne porabljajo za tisti namen, za kateri je bil podarjen. Ven s tem denarjem, ki je bil darovan za reveže. Bogu kar je božjega, cesarju kar je cesarjevega — pa tudi revežem kar je bilo zanje dano. Vsak berač bi postal lahko posestnik, ko bi cerkev razdelila to, kar je prejela za reveže. S kakšno pravico se maste prelatje in korarji in fajmoštri z denarjem, ki je bil darovan za reveže? Pa tako je vedno, seveda samo klerikalci požro vse, kar jim pride v roko. Ko je potres zadel Ljubljano, se je po cerkvah nabiralo za prizade-to ljubljansko prebivalstvo, a ves nabrani denar je izginil v farški bisagi?

— Lov na testamente. Se ob smrti uri nima dandanes človek več miru pred duhovskim nasilstvom in duhovsko požrešnostjo. Posebno kranjski tehant Koblar lovi testamente, kakor dresiran lovski pes divjačino. Če izvoha kje le nekaj krajarjev, se že začne zalezovanje. Umirajoče trpinčiči na vse načine, naj mu izroče svoj denar ali naj ga volijo škofovim zavodom. Znana je pravda zastran "daritve med živimi", pri kateri je bil Koblarju plen iztrgan iz rok; znano je tudi njegovo postopanje pri raznih drugih slučajih. Danes naj pribijem nov slučaj. Ljubljanka gospodična Remšak je v zadnjih letih živela v svoji vili na Primskovem pri Kranju. Ko je obolela, jo je začel tehant Koblar zalezovati, dasi je vedel, da je iz prepričanja liberalka. Najprej jo je lovil s sladkimi besedami, potem pa struno čedalje bolj napenjal in naposljed prav po hudičevsko trpinčil. Zahteval je 6000 K za škofove zavode. Pritiskal je na bolno gospodično kolikor je mogel in ji grozil z vsemi peklenškimi

strahovi, ako ne da zahtevanih 6000 K. Gospodična Remšakova je večkrat tožila, da vse svoje življenje ni trpela takih groznih muk, kakor tiste dni, ko je hotel Koblar izprečeti iz nje 6000 K. Ali v zlic vsemu pritisku, vzlic vsem grožnjam se gospodična Remšak ni vdala in ni zapustila za škofove zavode niti krajarja. Ta slučaj naj bo vsem ljudem v svarilo, da si natančno ogledajo vsakega duhovnika, predno ga puste h kakemu bolniku. Specialno pri Koblarju pa bi bilo dobro, da ga ljudje natančno preizkušajo, kadar zapusti kako hišo, ker se mož zdaj izvrstno razume na "darila med živimi". "Slov. Nar."

— Pekovski pomočniki v Ljubljani so stopili v delavnici pekovskega mojstra Paverja na sv. Petra cesti 47 v stavko. Vzroki te stavke so neznosne razmere, v katerih se delavci nahajajo. 16. urno nočno delo ob pičli hrani in še to kar se jim ponuja je tako negnusno pripravljeno, da ni zavživati. Jed je z lojem zabeljena. Krub za večerjo pa so morali sami kupovati. Ker ni mogel nobenega domačega delavca več dobiti je poskusil s tuji mi. Največ jih je prišlo iz Maribora, pa tudi isti so tako hitro kot je to le mogoče bilo, zopet odšli, ker so se naveličali uživati dobroto tega gospoda mojstra. 14 dni pa ni dobil nobenega delavca. Gospodarji so mu hodili pomagati. Tudi neki železničar (bivši pek) je hodil v svojih prostih urah krah peči. Sedaj pa je vendar dobil dva stavkokaza in sicer: Toge Ivan, doma iz Plibrka in nekega Oskar Snidariča iz Hrvaškega.

Trimountain, Mich.

Na ustanovnem shodu društva "Danica" št. 22 S N P J so bili voljeni naslednji bratje v odbor: Jožef Mrvar, predsednikom; Mat. Kobe podpredsednikom; Matija Likovich, I. tajnikom; Frank Preclnik, II. tajnikom; Martin Bačar blagajnikom. Ostali odborniki: Jožef Judnič, Andrej Mrak, Alojzij Dolar. Maršal: Anton Mušič. Poslanec: John Rebol. Belniški obiskovalec: Jožef Klobučar. Društvo ima svojo mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu.

Rojaki v Yale, Kans. pozor!

Društvo "Bratstvo Naprej", št. 9 S N P J "priredi dne 14. maja popoldne svojo letno ustanovno veselico v dvorani Ivana Dollarja v Yale, Kans.

Rojaki, bratje! Dan za dnevom se pehate v podzemeljskih jamah za kruhom. Vaše veselje so muke, trpljenje in trdo delo!

Torej vsi na veselico. Zakaj bi ne bili vsaj enkrat veseli v letu?

Vstopnina 25c.

Frank Šetina, predsednik.

"Strašni nihče."

Kedarkoli se pripeti kaka nesreča, tedaj vprašamo, kdo je odgovoren za njo. Ali k našemu začenju sližimo. Nihče. Kedar zbolimo, iščemo, kdo je zakrivil bolezen, a na naše uho zopet doni: Nihče. Ta nihče se nam dozdeva strašen in povsodi pričujoč. Mi ga rabimo, da zakrijemo svojo nevedo in brezbriznost. Ako natančno preiščemo prave vzroke svoje bolezni, tedaj vidimo, da se pričeno z majhno izgubo slasti do, jela in pojemanjem telesne sile. Mi vemo, da nekaj doz Trinerjevega zdravilnega, grenkega vina nam kralu vrne naše zdravje in moč, ali mi ga preziramo, dokler nas huda in težka bolezen ne položi v posteljo. Seve je "nihče" odgovoren za njo.

Za vse želodčne, živčne in krvne bolezni itd. je najboljšo, zdravilo, Trinerjevo, zdravilno, grenko vino — izborno krepčalo iz naravnega vina.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbce, zastave in druge potreščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lanko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz impörtiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri.
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

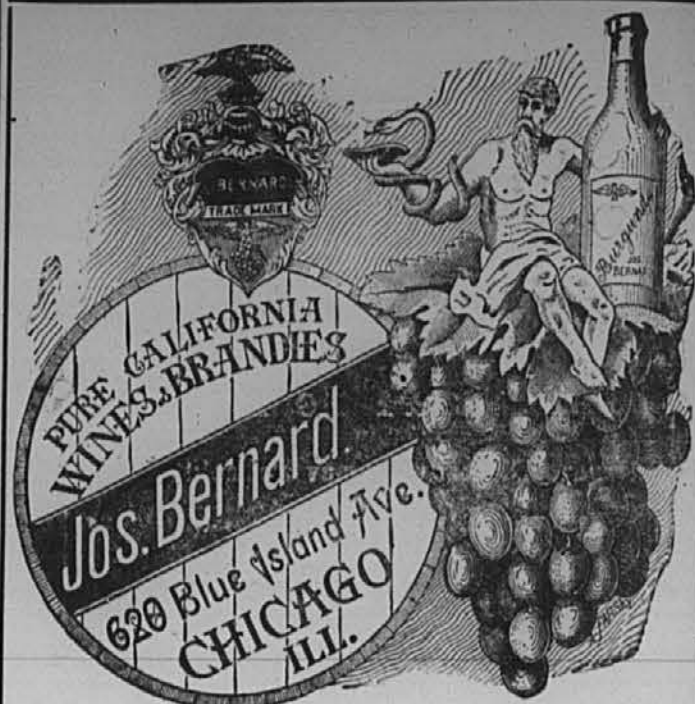
Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in impörtirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakmah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRERNOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edno le tega slavnega in izkušnega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsni, želodcu, črevih, ledvicah, jetrah, mehürju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prebudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz nes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurasteni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravi vse spolne bolezni ostane tajno). Ženskam in možkim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoja spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me vi edini popolnoma ozdravili, srčno se vam zato z mojim možem zahvaljujema in vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi vam pošiljam mojo sliko in vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v o. kontri Austriji.

Pozdravljam vas doberdelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošljite pismo na ta-le naslov:

Slovenec: JOHN STRAH

69. W. Feront Str. — Massillon, O.

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

RAZNO.

Liguorijanska morala. Kakor smo že zadnjič kratko poročali, je bil v Mainzu wormski stolni prošt Malzi zaradi onečaščenja in telesne poškodbe šolskih deklic obsojen v enoletno ječo in 150 mark denarne globe. Malzi je bil celibatar prve vrste. Še ne 14 letna šolska deklica Zimmermann se mu je zdela všeč in pripravna za njegove strasti. Sprva jo je obdolžil, da občuje s trgovskim vajencem Wernerjem. Ko mu je deklica to odločno zanimala, jo je vprašal, če ve, da njena součenka Schmidt občuje z imenovanim vajencem. Ko je odvrnila, da ne ve, ji je rekel: Ako ne priznaš, da si občevala z njim, dal te bom v ječo ali zavod za poboljšanje, kjer boš ostala do 20. leta. Pri tem jo je silil, da mora podpisati, da je občevala z vajencem, češ, da je vajenec to priznal. Ko se je deklica branila, ukazal ji je iti iz sobe, na kar je prišla v sobo Schmit, na kateri je zadovoljeval božji namestnik svojo strast. Čez nekaj časa je ukazal deklici Zimmermann zopet vstopiti in rekši, da je Schmidt podpisala, da je občevala z vajencem, je tudi njo prisilil. Podpisavi je izjavila Zimmermann, da je laž, kar je podpisala. Blagoslovljena roka proštova je pri tem zamahnila po deklični glavi s tako silo, da je deklica se tri dni potem čutila bolečine v glavi. Za uho jo je tako udaril, da so ji uhani padli iz nes in da je imela na udarjenem mestu zelenkaste in višnjeve podplutbe. Po tem pretepanju je morala Schmidt iz sobe, na kar se je katoliški prelat z drugo deklico — zabaval. Deklica se je branila, češ, da je greh, kar počne z njo. A Malzi jo je potolažil z besedami: Če z Wernerjem to počneš, je greh če pa z menoj, pa nimaš nobenega greha. Prošt je pred sodiščem seveda vse tajil in sploh nastopal kot pravi mojster v hinavščini, toda dokazi za njegovo krivdo so bili uničevalni in sodišče ga je obsodilo v zgoraj navedeno kazen. Ta slučaj, ki pravzaprav že ni več slučaj nam kaže, v kaki nevarnosti so tolikrat naši otroci in kako občekoristno je naše prizadevanje, da rešimo mladino posvečenih celibatarjev.

Klerikalne sleparije. Kako potrebna je na Francoskem ločitev cerkve od države, dokazuje pravda, ki se ravno kar vrši v Parizu. Trgovca starinarja Leclercque je umrlani kot večkratni milijonar, dasi je začel kupčijo z neznatnimi sredstvi. Mož je bil vedno pobožen, na stara leta pa se je potročil, da so ga duhovniki popolnoma dobili v svojo pest. Razni duhovniki in menihi so se vedno gostili pri njem, nekateri so se sploh trajno naselili v njegovi hiši, da so mu neprestano govorili o večnih mukah, ki čakajo njegovo dušo, ako ne bo svojega premoženja daroval v "svete" name. Ker mu je še brat, katerega je zelo ljubil, prestopil k protestantom ter postal pastor, govorili so mu duhovniki še bolj na srce, da je njegova dolžnost, tudi bratovo dušo odkupiti hudiču. In ko je umrl, se je res našel testament, v katerem je zapustil celo svoje premoženje fanatični vojvodinji de la Roche-foncaule-Estissac. Pokojnik pa je vojvodinjo tako malo poznal, da je še v testamentu njeno ime napačno pisal. Takoj je bilo jasno, da je vojvodinja le posredovalna oseba za samostane, ki sami ne smejo ničesar podedovati. In vojvodinja je pred sodiščem priznala, da je Leclercque le enkrat v življenju videla, ko so jo duhovniki k njemu peljali. Starinarjevi sorodniki so vsled tega vložili tožbo proti veljavnosti testamenta ter bodo najbrže tudi zmagali.

Zmaga dunajskih mizarjev. Hud je boj končan na Dunaju, ki je

trajal 15 tednov in ki so ga vodili z vsoto trdovratnostjo in vztrajnostjo na obeh straneh. Začeli so podjetniki s tem, da so zaprli delavcem solidarno vse delavnice, hoteč jih tako prisiliti, da sprejmejo reakcionaren delavni red in da se odrečejo vsakega zboljšanja glede mezde in delavnega časa. S tem so mislili tudi popolnoma uničiti mizarško organizacijo. Ali ravno organizacija je v tem velikanskem boju pokazala svojo veljavo. Ona je v prvi vrsti pomagala, da so mogli delavci prebiti boj, ki je sedaj končan s sijajno zmago mizarjev. Dosegli so deveturni delavni čas in sicer tako, da delo ob 46 zvečer konča. Ta krasni uspeh bi tudi slovenskim delavcem lahko pokazal, da ni zboljšanja brez organizacije, da pa se z organizacijo, ako je dobra in močna, lahko vse doseže, kar ne presega ravno ljudskih moči.

Opozorjamo vse rojake v Chicagi, da je g. Jurij Mamek odprl svojo lastno prodajalno na 581 Centre Ave. Vsem Slovincem v Chicagi in okolici ga toplo priporočamo.

Pojasnilo.

Na razna vprašanja, katere so došla glede blokov za tiskovni sklad in da se vsa akcija krivo ne tolmači, izjavljamo to le: V prvi vrsti se bode tiskovni sklad vporabil za izdajo v poljudni besedi pisanih znanstvenih in socialističnih knjžih, katere je oddajati odjemalcem za nizko ceno, da setako omika in izobrazba širita med najširše sloje slovenskega naroda.

Ako bi bilo ugodno izdati posebno znanstveno socialistično revijo v ameriški republiki bi se za ustanovitev te revije vporabil denar tiskovnega sklada.

Slovenski socialistični klub v Chicagi nima najmanjšega vzroka, da bi nastopil proti lastnikom "Gl. Svobode", dokler je list pisan v tem duhu in tem tonu kakor do sedaj; pač pa se bodo člani slov. soc. kluba trudili, da se število odjemalcev lista poveča.

Slovenski socialistični klub v Chicagi želi, da bi vsi slovenski ameriški listi pisali za preosnovno današnje kapitalistične človeške družbe — za socializem.

Denar, sploh tiskovni sklad ostane lastnina vseh slovenskih ali jugoslovanskih ameriških socialistov, le o vporabi njega določu slovenski socialistični klub v Chicagi v dogovoru z drugimi slovenskimi ali jugoslovanskimi socialističnimi kulbi v Ameriki in posameznimi sodrugi, kojim jenemogoče, da bi bili člani kakega kluba.

Končno pripravljamo, da vstopijo vsi sodrugi za "Glas Svobode", ki se neustrašeno bori za pravice tlačanih slojev.

Brez izobrazbe in omike ostanemo sužnji.

A. Poravne, A. Prečern, predsednik, tajnik.

KJE STA Matej in Nikolaj Luzar

— oče in sin? Bila sta pri meni na hrani in stanovanji, potem sta pa zginila brez sledu. Kdor vé za nju, naj sporoči Ivan Peterlinu 1229 Eiler Ave., Pueblo, Colorado.

Kuharica, slovenske ali hrvatske narodnosti dobi takoj službo proti mesečni plači 25 tol. stanovanjem in hrano. Plačam rad tudi 30 tol. pravi osebi. Ponudbe naj se pošljejo direktno meni: Nick Predovich Box 565. Salida, Colo.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko, tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Ternu je pridjati še 10 centov za poštino.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.

Po verzih dr. Niemann

napisal

dr. Nevesekdo.

V.

"Pijačec je bil v mladosti svoji," nadaljuje učitelj "in pil je, kar se je dalo piti. Nekdaj je pijan zabredel v ženski oddelek. Cista devica mu pride naproti. Kaj se zgodi? Satan ga zmoti toli hudo, da oberoč gorče in strastno objame to devico. Vrgli so ga v ječo in mu dali v roke knjige blaženega Antona od Kala. Zopet prečudno spokorjenje! Tako silno se je skesal zločina svojega, da je pograbil ostro sekiro in si odsekal levo roko, s katero je nekdanj objel nedolžno devico. Tako se je spokoril oče Kozma!"

"Zakaj pa joka sedaj?"
"Ker po njega mnemji pokora še ni dovršena!"

"Kakoli ne?"
"Saj si vendar čul, da je oberoč objel devico. Z obema rokama je grešil, kaznil pa si je samo jedno roko!"

"Naj si po odseka še drugo!"
"Kako li, ako si je že prej odsekal levo roko?"

"Res, nemogoče! Oče Kozma joka tedaj zato, ker si ne more odsekati še desnice, s katero je objel nedolžno devico?"

"Tako je, takšen je vir žalosti njegov! Neprestano si želi še tretje neomadeževane roke, da bi si z njo odsekal pregrešno desnico!"

"Čuden, čuden svet!"
"Sedaj pristopiva k četrti celici."
"Tu je oče Gervazij!" izpregovori spremljevalec.

Na tleh v celici je ležal na pol oblečen človek; samo umazano rjuho je imel ovito okolo sebe. Valjal se je po zelenji; v roki pa je držal bč, s katerim se je tleskal sedaj po suhih kolenih, sedaj po rjavem hrbtu.

"Kaj je to zelenje?" vprašam radovedno.
"Koprive!"

"Kakšne so zasluge očeta Gervazija?"

"Posebnih zaslug nima," odgovori mi profesor. "Svojo kri pokori sedaj. V mladosti ni bil nič prida. Postopač je bil in denar — dobil ga je po striji kanoniku — trosil je s polnimi rokami. To je jedini človek, kateremu se je posrečilo, da je preslepil kohorto starih devic in se v temni in viharni noči priklatil na ženski oddelek. Porodil se je — pomisli, amice! — porodil se je otrok na ženski oddelek, in povila ga je devica, ki pri naboru ni bila potrjena za zakon! Groza in trepet! Prišel je poseben papežev nuncij, da preišče vso stvar, in končno so očetu Gervaziju dokazali, da je on provzročil vse zlo!"

"Groza! Groza!" vzkliknil sem.
"Kaj se je zgodilo nji?"

"Nji? Vprašaj celo? Kar se je moralo zgoditi! Sredi ljubljanskega polja so postavili lesen oder, na njem pa so ji cvetoče toda pregrešno telo trli s kolesom, dokler ni izdihnila. Truplo so sežgali in pepel izročili vetru, da ga je raznesel na vse štiri strani. Ali ni bila to pravična kazen nje pregrehi?"

"Da, da! Tudi pri nas v Sibiriji kaznujejo prav tako takšna zločinstva!"

"Vidiš torej, z življenjem je plačala prestopke grehotnega telesa svojega! Gervazija pa bi bili morali izročiti krvnikom, da bi ga obesili na vislice, ujedam v hrano! Tako zapoveduje poseben dekret naš škofa Jakopa XXXII."

"Zakaj se ni zgodilo tako?"

"Ali si že čul, da bi bili kdaj obesili človeka, kateremu je bil strije kanonik pri katedrali svetega Nikolaja? Nikdar ne, in tudi očeta Gervazija niso smeli obesiti!"

"Tudi v Sibiriji bi ne bili obesili takega netjaka!"

"Obesili ga torej niso. Zapri so ga v ječo in mu dali v roke knjige

blaženega Antona od Kala. Čital in čital je, in končno spoznal, da je človeku kri največja sovražnica. Navdihnila ga je milost božja, in vpisal se je v bratovščino iskrenih bičarjev, ki si pregrešno telo bičajo po nezmotnih navodilih blaženega Antona od Kala! Od tedaj si je neusmiljeno tepel kožo svojo, in izvestno mu je večni bog že davno oprostil nekdanjo pregreho. Posebnih zaslug pa vendar nima."

"Kako se mu je odprl stolp blaženih spoznavalcev svete teorije?"

"Ker je bil najstarejši v bratovščini iskrenih bičarjev. Moj Bog, spoznavalec, ki si z bičem mesarijo kožo svojo, imamo po mestu preobilo; kjer se družijo ulice, tam jih vidiš po dva in še več; kar izkušajo se, kako bi se prekosili z najkručejšimi udarci! Toda vsi pričakujejo iz teža, kdaj bo umrl bičar v svetem stolpu, da bi se izpraznilo njegovo mesto. Vendar veliko je poklicanih, malo izvoljenih!"

"Čuden svet! Čuden svet!"
"Oče Gervazij je v tem neprestano pokal z bičem po temni svoji koži in rjul nekako tako, kakor zaboden vol, ki je ušel mesarju iz klavnice."

"Ako ti je po volji, pojdiva v sodne celice!" ogovori me učitelj z vseučilišča Svetega Simplicijsa. Molče stopam za njim.

"Evo ti očeta Krispina!"
V celici ugledam suhega človeka, katerega so zgolj kosti in kite. Tičal je v kotu sključen na tleh in neprestano obračal oči proti nebu, kakor bi onda zrl boga na žarečem prestolu. Upalih lic je bil, in zolta koža je pričala, da boleha na žledci in jetrih.

"Kakove so zasluge očetu Krispinu?" vprašam jako radoveden.

"Neizrecne!" odgovori mi spremljevalec ponosno.

"Kakor je videti, mož obilo strada."
"Le malo je in živi samo ob travi, kakor rase po divjem polju."

"Samo ob travi? Ni mogoče!"
"Ni mogoče! Pravičniku ni nič nemogoče! In ali nisi čital v svetih knjigah, da se je kralj Nebukadnecar nekaj let pasel ob sami travi? Bil je velik grešnik in ni veroval v pravega Boga. In pravičnik pred Gospodom bodi slabši od kralja Nebukadnecarja? Zatrjujem ti na večno življenje, da živi oče Krispin ob travi, kakor io rodé pusta polja!"

"Kaj je pregrešil, da se pokori tako strogo?"

"To mu je baš neprecenljiva zasluga, da ni pregrešil ničesar! Čudi se mu, zakaj oče Krispin je najpopolnejši sad, kar so jih obrodile svete knjige blaženega Antona od Kala!"

"Kako to?"

"Popolnoma umevno! Blaženi mož se je vglobil z vso dušo v sveto berilo, in dodelila se mu je izredna milost, da je spoznal pravega duha, s katerim je pisal blaženi Anton. Spoznal je, da sta človeštvu vir pregrehe govornica in želodec. Odpovedal se je obema, izrekel sveto obljubo, da ne izpregovori odslej nobene besedice, in da si izbere zeleno travo v jedino hrano želodcu svojemu. In ta obet izvršuje že mnogo, mnogo let! Kar je bilo dodeljeno kralju Nebukadnecarju, moglo se ni odreči pravičnemu čestilecu blaženega Antona od Kala! Čudi se stoletju, v katerem živimo!"

"Vedno tedaj molči?"

"Neprestano, in svoj želodec si krmim samo z zelenimi bilkami. Ali ni to sad svetih knjig, kakor ga ne pozna zgodovina? Ali se ti ne kaže tu steza, na kateri človek niti ne more srečati pregrehe? Oj, blaženi, preblaženi oče Krispin!"

"Res jame sedaj oče Krispin jesti zeleno travo, katero so na zlatem krožniku postavili predenj. Vrtil je oči in stočkal, kakor bolnik, kateri mora uživati grenko zdravilo."

"Čudna zemlja! Čudna zemlja!"
"Sedaj dospela k šesti celici!" izpregovori stari moj znanec. "Čutil se bodeš še bolj!"

"Dobri prijatelj," odgovorim mu, "doslej sem videl toliko popolnostij, da bi moja duša ne mogla prebiti ničesar! Ako ti je drago, kreniva dalje do patra polkovnika."

"Škoda! V stolpu je še obilo izvrstnih spoznavalcev svete teorije. Ali željam tvojim sem pokoren bla-

pec!"

Tedaj si se mi zopet prikazal večni angelj Azrael! Razširila se je kupola nad mano, in pod jasnim nebom so se mi prožile pred strmečim očem zemlje šire ravnine, kakor tudi goličave, zakrite z večnim snegom! Na Himalaje najvišjem ledenem vrhu pa je sedel poslanec Gospodov, okrog njega se je tajalo, in vodovje, rešeno stoletnih spon, drlo je nizdolu ter preplavljalo in podsipalo rodovite livade. Azrael pa je pritiskal ognjevitó dlan na čelo, za katerim je kraljevala večna modrost, in iz njegovih silnih oči so lile solze, ki so kakor iskre svigale nizdolu na ubogo zemljo. In kamor je padla solza, posušili so se vrele zelene matere zemlje, in cvetoča polja so se izpremenila v grozno puščavo. Človeštvo pa je tiste dni vzdihovalo in tožilo, da je večni Gospodar, vsemogočni bog, poslal sušo v dežele in zatrl, kar bi bila rodila zeleno rušo! . . .

Toda to ni bila suša, to je bila solza angelja Azraela, katero je jokal zaradi zaslepljenosti zbeganega človeštva!

VI.

Krenila sva nato iz dvorane svetih spoznavalcev blažene teorije in za bosonogo stražo stopala po dolgem hodniku — kakor jih je bilo brezštevilno v mestnem ozidju — dokler nismo prisopihali pred široka vrata, kjer je zopet stal stražnik z debelo sulico v roki.

"Evo ti stanovanja patra polkovnika!" izpregovori vojak, ki je bil brez dvojbe načelnik straži, katera naju je spremljevala. "Počakajta, da pozvem, ali hoče visokočestiti prelat in polkovnik tebe, tujca, videti se danes, ali ne."

"In kaj potem?" vprašam boječe, "ako se je odpravil prelat-polkovnik že k počitku?"

"Potem lahko spiš tukaj na tlaku do ranega jutra!" odgovori mi trdi vojak in odide v notranje prostore.

"Tukaj je torej stanovanje patra polkovnika," prične profesor. "Blagost mu, kdor je polkovnik bosonogi telesni straži!"

"Ali se mu godi dobro?"

"Preizvrstno! Sob ima štiriindvajset in stražnikov tudi štiriindvajset!"

"Toda ali jih mora vzdrževati vseh štiriindvajset?"

"Kaj še vprašaj? Dvanajst mu jih vzdržuje zadruga krojačev, dvanajst pa zadruga čevljarjev."

(Dalje prihodajle.)

IŠČEM Alojzija Tomazina, doma iz Logateca na Notranjskem. Kdor vé za njegov naslov, naj ga pošlje na "Gl. Sv." Anton Turek 616 — 20 ulica, Chicago, Ill.

Listu v podporo.
Vesela družba pri Karol Dernaču \$0.25

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Displeine ulici in voglu Austin Ave—

kjer bodeva točila pivo prve vrste, pristna naravna vina in izborna žganje.

Unijake smotke na razpologo.

V obilni poset se priporočava vsem rojakom, brata

Jakob in Jože Polanšek.

Na prodaj

posestva proti takojšnjemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Najmodnejša in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in
površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cene nizke. Obleke po naročilu delane od \$14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovarno blago in
potnikeZA
NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.